

Bedömning inför intygsskrivning

vid ansökan av bostadsanpassningsbidrag

Innehåll

INLEDNING	3
DÖRRAUTOMATIK	3
HYGIENUTRYMME/MÖJLIGHET ATT SKÖTA TVÄTT	4
NIVÅSKILLNAD/TRÖSKEL/DÖRRBREDD	5
RAMP/LYFTPLATTA/HISS	5
SPIS- OCH VÄRMEVAKT	6
SPOL- OCH TORKFUNKTION TILL TOALETSTOL	7
STOLTRAPPHISS	8
STÖDHANDTAG/LEDSTÅNG	8
TILLGÄNGLIGHET TILL BALKONG/UTEPLATS	9

Inledning

Enligt 2 § Boverkets föreskrifter (2018:12) om bostadsanpassningsbidrag ska sökanden till sin ansökan om bostadsanpassningsbidrag bifoga intyg av arbetsterapeut, läkare eller annan sakkunnig som visar att de åtgärder som bidrag söks för är nödvändiga med hänsyn till funktionsnedsättningen. För att kunna skriva ett intyg som bekräftar att individens funktionsnedsättning och behov krävs en noggrann bedömning.

Syfte med metodstödet

Ge stöd i bedömning av patientens omgivningsfaktorer, aktivitets och funktionsförmågan samt andra bedömningsfaktorer som kan vara aktuella inför att arbetsterapeut ska skriva ett intyg.

Vid intygsskrivning

För arbetsterapeuter i Örebro kommun ska riktlinje för intygsskrivning följas, för att få med uppgifter som krävs i ett intyg. Arbetsterapeuter i annan verksamhet kan med fördel använda den mall som finns framtagen.

Dörrautomatik

Om sökande inte klarar att ta sig in och ut ur sin bostad eller tex garage/tvättstuga kan dörrautomatik vara ett alternativ. Anpassningen kan vara aktuell även om sökande är beroende av annan person vid förflyttning.

Om den sökande behöver hjälpmedel som till exempel fjärrstyrning från Centrum för hjälpmedel i sin bostad, se Centrum för hjälpmedels hemsida.

Om den sökande använder fjärrstyrning från Centrum för hjälpmedel i sin bostad sedan tidigare, kan det bli aktuellt att kombinera utrustningen med en anpassning.

Arbetsterapeut kan bli kontaktad som sakkunnig för ett åtgärdsförslag, för att ge kompletterande uppgifter.

Bostaden/social situation

- Finns det mer än en entré, vilken entré fungerar bäst?
- Finns fler än en dörr som behöver anpassas för att ta sig in/till bostaden?
- Finns det hiss som behöver dörrautomatik? Ange våningsplan.
- Hur fungerar aktuell dörr? Är dörren låst och/eller finns kod? Tung dörr?
- Finns det alternativa lösningar till exempel. hasp, tidsinställd dörrstängare, kil?
- Finns befintlig dörrautomatik som kan kompletteras med till exempel. handsändare eller förlängd tid?
- Finns nivåskillnad eller vilplan som behöver åtgärdas?

Aktivitetsbegränsning/delaktighetshinder

- Går sökanden ut själv eller behövs assistans? Används hjälpmedel vid förflyttning?

- Hur lång tid tar det för sökande att förflytta sig genom dörren?
- Klarar personen att hantera handsändare, armbågskontakt?
- Klarar personen att hantera nyckel, dörrhandtag och kodlås?

Hygienutrymme/möjlighet att sköta tvätt

Om sökanden har provat olika hjälpmedel men trots detta inte klarar att sköta sin hygien på grund av miljöns utformning, kan anpassning bli aktuell. Anpassning av hygienutrymme kan vara aktuellt även om sökanden är beroende av annan person i hygientsituationen. Om sökande enbart har behov av lösa tillbehör som bland annat dusch- och vändskena samt duschdraperistång så är det endast bidragsberättigat vid anpassning av duschplats.

Om tvättmaskin finns sedan tidigare, kan avlopp och el behöva anpassas. Om tvättmaskin köpts in av sökande kan bidrag sökas för iordningsställande av bland annat avlopp, elinstallation samt höjd.

Arbetssterapeut kan bli kontaktad som sakkunnig för ett åtgärdsförslag, för att ge kompletterande uppgifter

Bostaden/social situation

- På vilket våningsplan finns aktuellt hygienutrymme?
- Behöver dörrbredden åtgärdas?
- Finns nivåskillnad som behöver åtgärdas?
- Vilken typ av badkar/duschkabin/duschvägg m.m. finns?
- Finns stång för handdusch?
- Finns duschdraperistång samt dusch och vändskena till golv?
- Finns stödhandtag på vägg?
- Framkomlighet vid toalett i förhållande till aktuella hjälpmedel.
- Vägghängd toalett eller golvstående toalett? Höjd?
- Finns väggfasta armstöd vid toalett?
- Framkomlighet vid och under tvättställ? Tvättställ och spegel placerat för stående? Ska fler i hushållet använda samma tvättställ?
- Finns tvättmaskin? Placering? Anpassning avlopp?
- Finns torkmöjligheter för tvätt? Placering?

Aktivitetsbegränsning/delaktighetshinder

- Hur sker förflyttning till/från samt i hygienutrymmet? Används hjälpmedel?
- Vilken balansförmåga har sökanden?
- Klarar den sökande att förflytta sig över nivåskillnader?
- Duschar sökanden stående eller sittande?
- Duschar sökanden själv eller med hjälp?
- Vilken greppförmåga har sökanden, kan man hantera vattenblandare?
- Använder den sökande tvättmaskin själv?
- Hur använder den sökande tvättmaskinen? Placering, höjd m.m.
- Klara den sökande att hänga tvätt/lägga in i tumlare/torkskåp?

Nivåskillnad/tröskel/dörrbredd

Om sökanden har svårighet eller inte kan förflytta sig genom dörröppningar eller över nivåskillnader/trösklar på grund av aktivitetsbegränsning kan anpassning vara ett alternativ.

Anpassning kan vara aktuellt även om sökande är beroende av annan person vid förflyttning.

Se över alternativa förflyttningsvägar, annan teknik eller förskrivningsbara hjälpmedel. Kontakt med fysioterapeut kan bli aktuell för alternativa gånghjälpmedel

Arbetsterapeut kan bli kontaktad som sakkunnig för ett åtgärdsförslag, för att ge kompletterande uppgifter.

Bostaden/social situation

- Se över **alla** förflyttningsvägar i bostad och närliggande miljö.
- Vilken/vilka nivåskillnader/trösklar finns? Höjd, längd, bredd?
- Vilken/vilka dörrbredder finns?

Aktivitetsbegränsning/delaktighetshinder

- Förflyttar sig sökanden själv eller behövs assistans?
- Används förflyttningshjälpmedel? Bredd på hjälpmedel.
- Vilken balansförmåga har den sökande?

Ramp/lyftplatta/hiss

Om sökanden inte kan gå i nivåskillnad/trappa på grund av aktivitetsbegränsning och alternativa vägar har uteslutits kan ramp/lyftplatta/hiss vara ett alternativ.

Se även metodstöd stoltrappshiss.

Arbetsterapeut kan bli kontaktad som sakkunnig för ett åtgärdsförslag, för att ge kompletterande uppgifter.

Bostaden/social situation

- Vilka trappor finns?
- Hur är trappan/orna utformade, antal steg, vilplan, rak, svängd, bredd, ledstång?
- Närliggande utemiljö, plattor, asfalt, grus, gräs, buskage?
- Tillgänglighet för andra att nyttja trappan?

Aktivitetsbegränsning/delaktighetshinder

- Används gånghjälpmedel, rullstol, elrullstol?
- Ev framtida behov av andra hjälpmedel som kan ta större plats?

- Klarar sökanden förflyttning upp-/nedför ramp självständigt? Behov av assistans?
- Kan sökande gå/köra rullstol på lutande plan?
- Vilken balansförmåga har sökanden?
- Vilken handfunktion har sökanden?
- Hur är den sökandes kognitiva förmåga? Hantera nödstopp, samt reglage.
- Om hiss med dörrar, har den sökande behov av automatik till hissdörren?
- Finns manöveryta för rullstol i anslutning till anpassningen.
- Vilken position behöver patienten sitta i rullstolen, behov av större yta.

Spis- och värmevakt

Om sökanden har svårigheter att använda spisen enbart pga. synskada ska kommunens syninstruktör eller Syncentralen kontaktas i första hand.
För att stärka din aktivitetsbedömning kan minnestest MMSE bli aktuellt.

En spis- och värmevakt kan bli aktuell vid minnesproblem, andra kognitiva svårigheter, psykiska funktionsnedsättningar och synnedsättningar.

Om sökande använder spis för att värma mat, koka kaffe, vatten och/eller ägg m.m. ska andra möjligheter ha provats såsom kaffebryggare, vattenkokare och mikrovågsugn.

Timer kan användas men räknas som löst tillbehör och är inte bidragsberättigat.

Arbetsterapeut kan bli kontaktad som sakkunnig för ett åtgärdsförslag, för att ge kompletterande uppgifter.

Bostaden/social situation

- Vilken typ av spis/ugn? Är den fristående eller inbyggd med separat ugn.

Aktivitetsbegränsning/delaktighetshinder

- Har det hänt att sökanden glömt spisen vid upprepade tillfällen eller har det framkommit andra problem?
- Till vad använder sökanden spisen? Typ av mat, koka potatis, långkok, används flera plattor samtidigt m.m.
- Hur ofta används spis/ugn?
- Finns det behov av att andra än sökanden ska använda spis/ugn?
- Bakar sökanden?
- Provat påminnelser i form av larm, timstock eller liknande.
- Andra kognitiva strategier.

Spol- och torkfunktion till toalettstol

Om sökande inte klarar att sköta sin hygien vid toalettbesök kan spol- och torkfunktion på toalettstol vara ett alternativ. Anpassningen kan vara aktuell även om sökanden är beroende av annan person vid toalettbesök.

Andra lösningar så som handdusch ska ha uteslutits. Handdusch är inte bidragsberättigat, utan räknas som löst tillbehör.

Arbetsterapeuten gör bedömning av aktivitetsbegränsning/delaktighetshinder.

Informera den sökande om möjligheten att prova flera olika fabrikat med tillbehör. Vid behov kan arbetsterapeut finnas med när spol- och tork testas. Toalettfunktionen kan kombineras med olika förhöjningar, armstöd, mjuksits, lyft och hygienstol på hjul samt olika reglage.

Om behov finns av lyftanordning tar arbetsterapeut kontakt med konsulent på Centrum för hjälpmedel innan den sökande provar olika fabrikat. Efter bedömning av konsulent tillhandahåller Centrum för hjälpmedel toalettsits med inbyggd lyftanordning. Se kriterier på Centrum för hjälpmedels hemsida.

Om lyftanordning är aktuell underlättas det om den monteras först.

Används hygienstol på hjul är sortimentet av spol och tork begränsat.

Arbetsterapeut kan bli kontaktad som sakkunnig för ett åtgärdsförslag, för att ge kompletterande uppgifter.

Bostaden/social situation

- Hur stort utrymme finns omkring toalettstolen?
- Hur hög är toalettstolen?
- Är befintlig toalettstol vägghängd eller golvmonterad?

Aktivitetsbegränsning/delaktighetshinder

- Kan sökanden sköta sin hygien vid toalettbesök? Finns hjälpmedel som fungerar?
- Vilken balansförmåga i sittande har sökanden?
- Vilken hand-/fotfunktion har sökanden?
- Hur sker förflyttning på/av toalettstol? Behöver sökanden förhöjning, lyft och/eller armstöd? Har den sökande hjälp av annan person?
- Hur sker förflyttning till/från toaletterum? Behöver sökanden hygienstol på hjul?
- Är den sökande tryck- eller smärtekänslig?
- Har sökanden känslensättning? Är det viktigt med rätt temperatur på vatten och luft?
- Hur är den sökandes kognitiva förmåga? Behövs förprogrammering av spol- och torkfunktionen?

Stoltrapphiss

Om sökanden inte kan gå i trappor inomhus på grund av olika aktivitetsbegränsningar kan stoltrappshiss vara ett alternativ.

Finns även andra lösningar, se metodstöd för ramp/lyftplatta/hiss.

Enligt Boverkets byggregler ska man i sin bostad kunna nå utrymmen för sömn/vila, personlig hygien, matlagning, måltider och daglig samvaro samt ta sig in och ut ur bostaden. Om dessa utrymmen finns på olika våningsplan kan det bli aktuellt med stoltrapphiss. Eventuellt kan en omDispositionering av bostaden bli aktuell istället för stoltrapphiss.

Stoltrapphiss kan bli aktuell oavsett stöd under aktiviteten.

Arbetsterapeut kan bli kontaktad som sakkunnig för ett åtgärdsförslag, för att ge kompletterande uppgifter.

Bostaden/social situation

- Vilken trapp gäller det?
- Finns alla nödvändiga utrymmen på samma bostadsplan?
- Finns det utrymme för att möjliggöra förflyttning av/på stoltrapphissen på båda våningsplanen?
- Hur är trappan utformad, antal steg, vilplan, rak, svängd, bredd, ledstång?

Aktivitetsbegränsning/delaktighetshinder

- Används gånghjälpmedel/rullstol?
- Hur sker förflyttning till/från stoltrapphiss, behövs till exempel. extra stödhandtag?
- Vilken balansförmåga i sittande har sökanden?
- Behövs assistans i samband med förflyttningen till/från stoltrapphiss?
- Vilken handfunktion har sökanden?
- Hur är den sökandes kognitiva förmåga?

Stödhandtag/ledstång

Om sökande provat olika hjälpmedel men detta inte är tillräckligt för att klara förflyttning kan stödhandtag/ledstång vara ett alternativ.

Arbetsterapeut kan bli kontaktad som sakkunnig för ett åtgärdsförslag, för att ge kompletterande uppgifter om vilka funktioner som behövs utifrån den sökandes aktivitetsbegränsning som till exempel. längd på stödhandtag/ledstång, placering; vågrätt, lodrätt, diagonalt och höjd.

Bostaden/social situation

- Vilka/vilket utrymme gäller det? Inne/ute?

Aktivitetsbegränsning/delaktighetshinder

- Hur sker förflyttningen? Används hjälpmedel?
- Finns aktivitetsbegränsningen i stående, gångförmåga och/eller vid uppresning?
- Vilken balansförmåga har sökande?
- Finns alternativa lösningar? Vilka hjälpmedel har provats? Till exempel. rollator, gåbock, duschstol och toalettarmstöd.
- Vilken greppförmåga har sökanden?
- Behöver stödhandtaget användas från både sittande och i stående?
- Framkomlighet för den sökande och eventuellt hjälpare?
- Synnedsättning - behövs stöd eller ledstång i kontrasterande färg?

Tillgänglighet till balkong/uteplats

Om sökande har provat alternativa lösningar och inte klarar att ta sig ut och in på balkong/uteplats kan anpassning vara aktuellt. Alternativa lösningar kan exempelvis vara stödhandtag, annan förflyttningsteknik, annat hjälpmedel eller annan mer tillgänglig ut-/ingång.

Balkong och uteplats i markplan kan vara en tillgång för personer som tillbringar mycket tid i sin bostad.

Anpassning av balkong/uteplats kan vara aktuellt även om sökande är beroende av annan person vid förflyttning.

Arbetsterapeut kan bli kontaktad som sakkunnig för ett åtgärdsförslag, för att ge kompletterande uppgifter.

Bostaden/social situation

- Är dörrbredden tillräcklig?
- Vilken nivåskillnad är det på utsidan av dörren?
- Vilken höjd har tröskeln på insidan av dörren?
- Finns det andra utgångar som är mer tillgängliga?
- Finns trappa?
- Hur är golv-/markbeläggning som finns idag?
- Hur stor yta har balkongen/uteplatsen? Beskriv hur befintlig balkong/uteplats är utformad.
- Ska sökanden kunna ta sig ut i trädgården?
- Finns behov av stödhandtag/ledstång.

Aktivitetsbegränsning/delaktighetshinder

- Kan sökanden förflytta sig på sluttande plan?
- Finns utrymme för förflyttning och hantering av hjälpmedel?
- Kan sökanden gå i trappa?
- Vilken balansförmåga har sökanden?
- Används förflyttningshjälpmedel?
- Kan sökanden öppna/stänga dörren till balkong/uteplats?